

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 10. februar 2014. god.
Br.ref.:RK545/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI186/13

Podnosilac

Energetska korporacija Kosova

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo, rev. br.
151/2013, od 5. juna 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Energetska korporacija Kosova (u daljem tekstu: podnosilac), zastupljena od strane gđe Shukrije Miftari, pravnika.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Republike Kosovo, rev. 49/2012 od 3. juna 2013. god. (u daljem tekstu: osporena odluka), koja je podnosiocu zahteva uručena 28. jula 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke u vezi sa navodnim povredama člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i člana 102. stava 3. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava.

Pravni osnov

4. Član 113.7. u vezi sa članom 21.4. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. god., koji je stupio na snagu 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 28. oktobra 2013. god., podnosilac je podnela zahtev Sudu.
6. Dana 31. oktobra 2013. god., predsednik Suda je odlukom br. GJR.KI186/13 imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Suda je odlukom br. KSH.KI186/13 imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues (član) i prof. dr Enver Hasani (član).
7. Dana 14. novembra 2013. god., Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i zahtevao dodatna dokumenta. Istog dana, Vrhovni sud je obavešten o zahtevu.
8. Dana 5. decembra 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Neodređenog dana, A. Th. (u daljem tekstu: zaposleni) je pokrenuo sudski postupak o radnom sporu protiv podnosioca zahteva kao poslodavca.
10. Zaposleni je bio u radnom odnosu kod podnosioca zahteva sa ugovorom o radu na određeno vreme.
11. Dana 11. decembra 2009. god., podnosilac zahteva izriče pismenu opomenu zaposlenom (zapisnik: br. 1498) zbog neobavljanja rada i neispunjenja radnih zadataka.

12. Dana 2. aprila 2010. god., podnosilac zahteva je obavestio (odluka br. 499/1) zaposlenog da će mu ugovor o radu biti raskinut „na osnovu člana 11. tačke (ë), (ç), člana 11.4. tačke (b) Uredbe UNMIK-a 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu Kosova i članu 8.1, 8.2. i 8.3. Pravilnika br. 3 o operacijama distrikta EKK-a.“
13. Dana 6. aprila 2010. god., zaposleni je podneo zahtev za ponovno razmatranje odluke br. 499/1 o raskidu radnog odnosa.
14. Dana 12. aprila 2010. god., direktor Divizije za snabdevanje (odluka: br. 85) je odbio zahtev zaposlenog za ponovno razmatranje raskida njegovog ugovora o radu bez ikakvog obrazloženja za takvo odbijanje.
15. Zaposleni je podneo tužbu Opštinskom sudu u Prizrenu, navodeći da su gorenavedene odluke nezakonite i tražio da se iste ponište.
16. Dana 23. maja 2011. god., Opštinski sud u Prizrenu (C. br. 309/2010) odbio je kao neosnovanu tužbu zaposlenog.
17. Zaposleni je uložio žalbu Okružnom sudu u Prizrenu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
18. Dana 24. februara 2011. god., Okružni sud u Prizrenu (Ac. br. 362/2011), odbio je žalbu zaposlenog i potvrdio kao pravilnu presudu Opštinskog suda u Prizrenu i obrazložio na sledeći način:

“Prema oceni Okružnog suda u Prizrenu, osporena presuda ne sadrži bitne povrede odredaba parničnog postupka, iz člana 182, stava 2. Zakona o parničnom postupku, o kojima ovaj Sud vodi računa po službenoj dužnosti. Osporena presuda je jasna, konkretna nije kontradiktorna i sadrži dovoljno razloga o svim bitnim činjenicama ove parnične pravne stvari. U njenom obrazloženju dati su potrebni činjenični i pravni razlozi koje kao pravilne i zakonite prihvata i ovaj sud. Dakle, doneti zaključci zasnovani su na izvedenim dokazima i ne samo što su pravilno utvrđeni, već su i potpuno i jasno obrazloženi. Razloge date u osporenoj presudi prihvata i ovaj sud.”

19. Zaposleni je podneo reviziju Vrhovnom sudu. Zaposleni je podneo reviziju zbog bitnih povreda parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava i predložio da se preinače ili ukinu obe presude nižestepenih sudova i da se tužbeni zahtev (zaposlenog) usvoji ili da se predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.“
20. Dana 5. juna 2013. god., Vrhovni sud Kosova je (rev. 151/2013) usvojio kao osnovanu reviziju zaposlenog i preinačio je presude prvostepenog i drugostepenog suda. Vrhovni sud je obrazložio kao u nastavku:

“Vrhovni sud Kosova je, nakon razmatranja pobijene presude, u skladu sa članom 215. Zakona o parničnom postupku (ZPP) našao: Revizije su osnovane.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja, Vrhovni sud je našao da se takav pravni stav nižestepenih sudova ne može usvojiti kao pravilan i zakonit jer je prema oceni ovog Suda u utvrđenom činjeničnom stanju pogrešno primenjeno materijalno pravo, kada su oba Suda našla da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan i kao takav su ga odbili, zbog čega je trebalo usvojiti kao osnovane revizije tužioca i njegovog punomoćnika, preinačiti pobijene presude i usvojiti tužbeni zahtev tužioca kao osnovan, kao što je opisano u izreci ove presude.

Vrhovni sud Kosova ocenjuje kao osnovane navode tužioca i njegovog punomoćnika podnete u reviziji, da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo na štetu tužioca, kada su odbili tužbeni zahtev za poništenje kao nezakonitih odluka za raskid ugovora o radu, obzirom da zbog ovih povreda tuženi nije vodio disciplinski postupak, jer je, na osnovu odredaba člana 112. Zakona o radnim odnosima na Kosovu, br. 12/1989, koji je bio primenljiv na osnovu UNMIK uredbe br. 1999/24, do stupanja na snagu Zakona o radu Republike Kosovo, br. 03/L-212- u decembru mesecu 2010. god., koji odredbom člana 99.1. ukida UNMIK uredbu br. 2001/27 o osnovnom zakonu o radu na Kosovu, Zakonu o radnim odnosima SAP Kosova, iz 1989. god. i Zakon o radu, iz 1977. god., sa odgovarajućim izmenama, propisano je da je obaveza ovlašćenih organa da podnesu zahtev za pokretanje disciplinskog postupka u roku od 8 dana, nako što saznaju za prekid radnih obaveza, ili za drugu povredu radne discipline i o izvršiocu, dok je prema odredbi člana 113, stava 2. propisano da pre nego što izrekne disciplinsku meru otpuštanje s posla, upravno telo, odnosno radnik sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, ima obavezu da sasluša radnika.

U članu 11. ugovora o radu zaključenog između tužioca kao zaposlenog i tuženog kao poslodavca, propisano je da se ugovor o radu raskida prema članu 11. i 12. Osnovnog zakona o radu na Kosovu, Kolektivnog sporazuma i Pravilnika o radu EKK.

Prema članu 24. opšteg kolektivnog ugovora propisano je da disciplinsku komisiju imenuje poslodavac, odnosno nadležni organ, opštim aktom poslodavca, dok su Pravilnikom tuženog o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti, donetim 10.10.2006. god., u II delu detaljno propisane odredbe za primenu disciplinskog postupka koji nije ukinut Pravilnikom br. 3, od 30.11.2009. god. Takođe, nijednom odredbom Uredbe br. 2001/27 o Osnovnom zakonu o radu na Kosovu, nije ukinut Zakon o radnim odnosima br. 12/1989 SAPK.

Vrhovni sud Kosova je iz iznetih razloga, kao i podataka koji se nalaze u spisima predmeta, našao da je tužbeni zahtev tužioca osnovan i zbog toga što su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo, trebalo je da se obe presude tih Sudova preinače i tužbeni zahtev kao takav usvoji kao u izreci ove presude.”

Navodi podnosioca zahteva

21. Podnosilac zahteva tvrdi da *“sud je sudio na osnovu zakona koji nisu bili na snazi, stoga, njegova presuda je nezakonita i nepravična i kao takva se mora ukinuti. EKK AD zna da Ustavni sud Kosova ne deluje kao sud četvrtog stepena, ali ima ustavnu nadležnost da ukine - poništi svaki pravni akt bilo kojeg organa za koji utvrdi da je povredio zakonske odredbe, kao i odredbe Ustava, a u ovom slučaju uopšte nije sporno da su povređene zakonske odredbe, primenom drugih zakona i akata koji nisu bili na snazi.*
22. Stoga, podnosilac zahteva tvrdi da su mu osporenom odlukom povređena ustavna prava garantovana članom 31. i 102.3. Ustava, kao rezultat povrede člana 214. stav 2. Zakona o parničnom postupku.
23. Takođe, podnosilac zahteva navodi da: *“zasnivajući se na odredbama člana 113.7. i 21.4. Ustava Republike Kosova, ima zakonsko pravo da traži ocenu zakonitosti odluke javnih organa, obzirom da su iscrpljeni svi pravni lekovi, stoga traži od Ustavnog suda Kosova da, nakon razmatranja zahteva, isti usvoji kao osnovan, poništavajući presudu Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 368/2011, od 2.5.2013. god.”*

Prihvatljivost zahteva

24. Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom o radu.
25. U ovom smislu, Sud se poziva na članove 113.7 i 21.4 Ustava.

113.7 „Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

Član 21. (Opšta Načela):

[...]

21.4 „Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.“

26. Sud se takođe poziva na član 48. Zakona koji predviđa da:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

27. Sud, takođe, uzima u obzir pravilo 36. (1) c) i pravilo 36. (2) Poslovníka o radu, koji propisuju:

36 (1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.

36 (2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:

- a)) da zahtev nije *prima facie* opravdan;
- b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava;
- c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagwarantovanih Ustavom, ili
- d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”

28. Sud primećuje da podnosilac zahteva uglavnom tvrdi da je bilo: a) povrede člana 31. i 102.3. Ustava, i b) povrede zakonskih odredaba.
29. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje), Sud primećuje da podnosilac zahteva nije objasnio kako i zašto je ovo konkretno ustavno pravo povređeno osporenom odlukom, kojom je navodno presuđeno „*primenom drugih akata koji nisu bili na snazi*“.
30. Sud primećuje da pravo na pravično i nepristrasno suđenje obuhvata brojne elemente i predstavlja ključnu komponentu u zaštiti osnovnih prava pojedinca, od mogućih povreda, izazvanih od strane sudova ili javnih organa svojim odlukama.
31. U tom smislu, Sud se poziva na član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, koji jasno propisuje:
- 1. „*Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*“
32. Član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP), takođe, predviđa da:
- „*Svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom, koji će odlučiti i u vezi sporova u vezi sa svojim pravima i obavezama građanske prirode...*“
33. U tom kontekstu, podnosilac zahteva ne razjašnjava kako i zašto navod o „*primeni drugih akata koji nisu bili na snazi*“ potvrđuje ustavnu povredu njegovog ustavnog prava na pravično i nepristrasno suđenje.
34. Štaviše, gorenavedeni obiman citat iz odluke Vrhovnog suda pokazuje da je osporena odluka pružila obimno i sveobuhvatno obrazloženje o činjenicama slučaja i njegovim nalazima.
35. Pored toga, nezadovoljstvo odlukom ili prosta pomena članova ili odredaba Ustava nije dovoljna da podnosilac potkrepi navod o povredi Ustava. Kada navodi povredu Ustava, podnosilac zahteva mora da pruži ubedljiv i dobro obrazložen argument da bi zahtev bio osnovan.

36. Ukratko rečeno, podnosilac zahteva ne potkrepljuje i ne dokazuje da je Vrhovni sud, navodno presuđujući „na osnovu zakona koji nisu bili na snazi“, povredio njegova ustavna prava.
37. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o povredi člana 102. 3. Ustava, „*Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona*“, Sud nalazi da podnosilac zahteva, ni ovom tvrdnjom nije uspeo da argumentuje da mu je osporenom odlukom povređeno to pravo garantovano gorenavedenom odredbom Ustava, jer isti nije izneo nijedan argument niti je dostavio bilo koji dokaz da Vrhovni sud nije poštovao navedenu odredbu.
38. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o „*povredama zakonskih odredaba*“, Sud nalazi da su ovakve tvrdnje prirode zakonitosti i kao takve ne predstavljaju ustavni osnov o povredi osnovnih prava garantovanih Ustavom.
39. U stvari, Sud ne ocenjuje zakonitost odluka donetih od strane redovnih sudova, niti ocenjuje tačnost činjenica, osim ako postoje jasni i ubedljivi dokazi da su takve odluke donete na očigledno nepravedan i proizvoljan način.
40. Pored toga, nije dužnost Ustavnog suda da odluči da li je Vrhovni sud razmotrio na odgovarajući način argumente podnosioca prilikom rešavanja pravnih pitanja. Ovo i dalje ostaje isključiva nadležnost redovnih sudova. Dužnost je redovnih sudova da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz protiv Španije*, [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
41. Dužnost Ustavnog suda je da oceni da li su tokom postupka pred redovnim sudovima, sudovi povredili osnovna prava zagantovana Ustavom.
42. Sledstveno, Sud nalazi da zahtev podnosioca ne ispunjava uslove za prihvatljivost, jer podnosilac zahteva nije uspeo da obrazloži svoje navode i da podnese dokaze kojima bi potkrepio navodnu ustavnu povredu počinjenu osporenom odlukom.
43. Stoga, shodno pravilu 36. (2) b) i d) Poslovnika o radu, zahtev podnosioca mora da oglasi kao očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7. Ustava, članom 48. Zakona i u skladu sa pravilom 36. (2) b) i d) i 56. (2) Poslovnika i radu, dana 5. decembra 2013. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA OGLASI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani